

Institutionen för matematik
KTH
Bengt Ek

Svar till KS2 i Matematik 1 för Media1, 10 oktober 2001
[Tryckfel kan förekomma]

A1) Implicit derivering av ekvationen $\sin(x+y) + \arctan(x+2y) = \frac{\pi}{4}$ ger
 $\cos(x+y)(1+y') + \frac{1}{1+(x+2y)^2}(1+2y') = 0$.

Insättning av $x = -1$ och $y = 1$ ger $(1+y') + \frac{1}{2}(1+2y') = 0$,
så **svaret:** $y'(-1) = -\frac{3}{4}$.

B1) Implicit derivering av ekvationen $\sin(x+y) + \ln(2x+y) = \ln 2$ ger
 $\cos(x+y)(1+y') + \frac{1}{2x+y}(2+y') = 0$.

Insättning av $x = 2$ och $y = -2$ ger $(1+y') + \frac{1}{2}(2+y') = 0$,
så **svaret:** $y'(2) = -\frac{4}{3}$.

A2) Eftersom $\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} + O(x^4)$, gäller $\frac{\ln(1+x)}{x} = 1 - \frac{x}{2} + \frac{x^2}{3} + O(x^3)$.
 $\sqrt{1+t} = (1+t)^{\frac{1}{2}} = 1 + \frac{t}{2} - \frac{t^2}{8} + O(t^3)$ ger med $t = -\frac{x}{2} + \frac{x^2}{3} + O(x^3) = -\frac{x}{2} + O(x^2) = O(x)$ att

$$\begin{aligned}\sqrt{\frac{\ln(1+x)}{x}} &= 1 + \frac{1}{2}\left(-\frac{x}{2} + \frac{x^2}{3} + O(x^3)\right) - \frac{1}{8}\left(-\frac{x}{2} + O(x^2)\right)^2 + O(x^3) = \\ &= 1 + \frac{1}{2}\left(-\frac{x}{2} + \frac{x^2}{3} + O(x^3)\right) - \frac{1}{8}\left(\frac{x^2}{4} + O(x^3)\right) + O(x^3) = \\ &= 1 - \frac{x}{4} + \frac{13}{96}x^2 + O(x^3).\end{aligned}$$

Så **svaret:** $1 - \frac{x}{4} + \frac{13}{96}x^2$.

B2) Eftersom $\arctan x = x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} + O(x^7)$, gäller $\frac{\arctan x}{x} = 1 - \frac{x^2}{3} + \frac{x^4}{5} + O(x^6)$.
 $\sqrt{1+t} = (1+t)^{\frac{1}{2}} = 1 + \frac{t}{2} - \frac{t^2}{8} + O(t^3)$ ger med $t = -\frac{x^2}{3} + \frac{x^4}{5} + O(x^6) = -\frac{x^2}{3} + O(x^4) = O(x^2)$ att

$$\begin{aligned}\sqrt{\frac{\arctan x}{x}} &= 1 + \frac{1}{2}\left(-\frac{x^2}{3} + \frac{x^4}{5} + O(x^6)\right) - \frac{1}{8}\left(-\frac{x^2}{3} + O(x^4)\right)^2 + O(x^6) = \\ &= 1 + \frac{1}{2}\left(-\frac{x^2}{3} + \frac{x^4}{5} + O(x^6)\right) - \frac{1}{8}\left(\frac{x^4}{9} + O(x^6)\right) + O(x^6) = \\ &= 1 - \frac{x^2}{6} + \frac{31}{360}x^4 + O(x^6).\end{aligned}$$

Så **svaret:** $1 - \frac{x^2}{6} + \frac{31}{360}x^4$.

A3) Den allmänna lösningen till den inhomogena ekvationen

$$y'' + y' - 2y = \sin x$$

ges av $y(x) = y_h(x) + y_p(x)$.

y_h , den allmänna lösningen till den homogena ekvationen, fås med hjälp av den karakteristiska ekvationen för differentialekvationen: $r^2 + r - 2 = 0$, med lösningar $r_1 = 1$ och $r_2 = -2$.

Detta ger $y_h(x) = Ae^x + Be^{-2x}$, A och B godtyckliga konstanter.

y_p , en partikulärlösning till den inhomogena ekvationen, kan fås som $\text{Im } u_p$, där den komplexa funktionen $u(x)$ uppfyller $u'' + u' - 2u = e^{ix}$.

För u_p ansätter vi $u(x) = ae^{ix}$, vilket insatt i ekvationen ger

$$(-a + ia - 2a)e^{ix} = e^{ix}, \text{ dvs ansatsen ger en lösning om } a = \frac{1}{-3+i} = \frac{1}{10}(-3-i).$$

$$\text{Så } y_p(x) = \text{Im } \frac{1}{10}(-3-i)e^{ix} = \text{Im } \frac{1}{10}(-3-i)(\cos x + i \sin x) = \frac{1}{10}(-\cos x - 3 \sin x).$$

Svar: Den allmänna lösningen är $y(x) = Ae^x + Be^{-2x} + \frac{1}{10}(-\cos x - 3 \sin x)$, A och B godtyckliga konstanter.

B3) Den allmänna lösningen till den inhomogena ekvationen

$$y'' - y' - 2y = \cos x$$

ges av $y(x) = y_h(x) + y_p(x)$.

y_h , den allmänna lösningen till den homogena ekvationen, fås med hjälp av den karakteristiska ekvationen för differentialekvationen: $r^2 - r - 2 = 0$, med lösningar $r_1 = 2$ och $r_2 = -1$.

Detta ger $y_h(x) = Ae^{2x} + Be^{-x}$, A och B godtyckliga konstanter.

y_p , en partikulärlösning till den inhomogena ekvationen, kan fås som $\text{Re } u_p$, där den komplexa funktionen $u(x)$ uppfyller $u'' - u' - 2u = e^{ix}$.

För u_p ansätter vi $u(x) = ae^{ix}$, vilket insatt i ekvationen ger

$$(-a - ia - 2a)e^{ix} = e^{ix}, \text{ dvs ansatsen ger en lösning om } a = \frac{1}{-3-i} = \frac{1}{10}(-3+i).$$

$$\text{Så } y_p(x) = \text{Re } \frac{1}{10}(-3+i)e^{ix} = \text{Re } \frac{1}{10}(-3+i)(\cos x + i \sin x) = \frac{1}{10}(-3 \cos x - \sin x).$$

Svar: Den allmänna lösningen är $y(x) = Ae^{2x} + Be^{-x} + \frac{1}{10}(-3 \cos x - \sin x)$, A och B godtyckliga konstanter.